

Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Trzcianki

Adres artykułu: <https://bip.trzcianka.pl/arttykul/2972-burmistrz>

Burmistrz

Burmistrz Trzcianki

Krzysztof Wojciech Jaworski

Wójt

(burmistrz, prezydent miasta)

kompetencje i pozycja w gminie.

W rozdziale 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), zwanej dalej u. s. g., zawarte są regulacje dotyczące władz gminy. Artykuł 11a u. s. g. określa organy gminy, którymi są rada gminy i wójt (burmistrz, prezydent miasta).

Wójt jest organem wykonawczym gminy. W gminie, w której siedziba władz znajduje się w mieście położonym na jej terytorium, organem wykonawczym jest burmistrz, natomiast w miastach liczących powyżej 100.000 mieszkańców – prezydent miasta (art. 26 ust.1, 3 i 4 u. s. g.). W związku z powyższym przez wójta rozumieć należy także burmistrza i prezydenta miasta.

Zasady i tryb wyboru wójta reguluje ustawa z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984 ze zm.). Wójt wybierany jest w wyborach powszechnych, równych, bezpośrednich, w głosowaniu tajnym. Prawo wybieralności (bierne prawo wyborcze) przysuguje każdemu obywatelowi polskiemu mającemu prawo wybierania do rady gminy, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 25 lat. Kandydat nie ma obowiązku stałego zamieszkiwania na obszarze gminy, w której kandyduje. Może kandydować na wójta tylko w jednej gminie. Za wybranego na wójta uważa się tego kandydata, który w głosowaniu otrzyma więcej niż połowę ważnie oddanych głosów. Jeżeli żaden z kandydatów nie otrzyma wymaganej liczby ważnie oddanych głosów, czternastego dnia po pierwszym głosowaniu przeprowadza się ponowne głosowanie, w którym dokonuje się wyboru spośród dwóch kandydatów, którzy otrzymali najwięcej liczb ważnie oddanych głosów. Wójtem wybrany zostaje ten kandydat, który otrzyma większość liczb ważnie oddanych głosów.

Wójt, w drodze zarządzenia, powołuje oraz odwołuje swojego zastępcę lub zastępców i określa ich liczbę. Zastępców może być maksymalnie czterech, a ich liczba zależy od liczby mieszkańców gminy: w gminach do 20.000 mieszkańców – jeden, w gminach do 100.000 mieszkańców – dwóch, w gminach do 200.000 mieszkańców – trzech, w gminach powyżej 200.000 mieszkańców – czterech (art. 26a u. s. g.).

Kadencja wójta rozpoczyna się w dniu rozpoczęcia kadencji rady gminy lub wyboru go przez radę gminy i upływa z dniem upływu kadencji rady gminy (art. 26 ust. 1 u. s. g.). Wygaśnięcie mandatu wójta przed upływem kadencji jest równoznaczne z odwołaniem jego zastępcy lub zastępców (art. 28e u. s. g.). W przypadku wygaśnięcia mandatu wójta przed upływem kadencji jego funkcję, do czasu objęcia obowiązków przez nowo wybranego wójta, pełni osoba wyznaczona przez Prezesa Rady Ministrów (art. 28f u. s. g.). Po upływie kadencji wójt pełni swoją funkcję do czasu objęcia obowiązków przez nowo wybranego wójta. Analogicznie pełni swoją kadencję zastępca wójta (art. 29 u. s. g.). Objęcie obowiązków przez wójta następuje z chwilą złożenia wobec rady gminy ślubowania o treści: „Obejmuję urząd wójta (burmistrza, prezydenta) gminy (miasta), uroczystie ślubuję, że dochowam wierności prawu, a powierzony mi urząd sprawować będę tylko dla dobra publicznego i pomysłności mieszkańców gminy (miasta). Ślubowanie może być złożone z dodaniem zdania: „Tak mi dopomóż Bóg.” (art. 29a u.s. g.).

Zgodnie z art. 27 u. s. g., funkcji wójta oraz jego zastępcy nie można łączyć z :

- 1/ funkcję wójta lub jego zastępcy w innej gminie,
- 2/ członkostwem w organach jednostek samorządu terytorialnego, w tym w gminie, w której jest wójtem lub zastępcą wójta,
- 3/ zatrudnieniem w administracji rządowej,
- 4/ mandatem posła lub senatora.

Kompetencje wójta, przede wszystkim, normuje art. 30 ust. 1 i 2 u. s. g., zgodnie z którym wójt wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa. Do zadań wójta należy w szczególności:

- 1/ przygotowywanie projektów uchwał rady gminy,
- 2/ określanie sposobu wykonywania uchwał,
- 3/ gospodarowanie mieniem komunalnym,
- 4/ wykonywanie budżetu,
- 5/ zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

Ponadto wójt kieruje bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz (art. 31 u. s. g.). W przypadku stworzenia przez gminy związku międzygminnego, wójtowie gmin wchodzi w skład zgromadzenia związku – organu stanowiącego i kontrolnego (art. 70 ust. 1 u. s. g.).

Wójt odpowiada również za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 60 ust. 1 u. s. g.) i za wykonanie budżetu, którego projekt przygotowuje (art. 52 ust. 1 u. s. g.). Najpóźniej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy przedkłada go radzie gminy wraz z informacją o stanie mienia komunalnego i objaśnieniami oraz przesyła do zaopiniowania regionalnej izbie obrachunkowej (art. 52 ust. 2 u. s. g.). Niezwłocznie ogłasza uchwałę budżetową i sprawozdanie z jej wykonania w trybie przewidzianym dla aktów prawa miejscowego, informuje mieszkańców gminy o założeniach projektu budżetu, kierunkach polityki społecznej i gospodarczej oraz wykorzystywaniu środków budżetowych (art. 61 ust. 2 i 3 u. s. g.).

Na podstawie art. 60 ust. 2 u. s. g. , wójtowi przysuguje wyłączne prawo:

- 1/ zaciągania zobowiązań mających pokrycie w ustalonych w uchwale budżetowej kwotach wydatków, w ramach upoważnień udzielonych przez radę gminy,
- 2/ emitowania papierów wartościowych, w ramach upoważnień udzielonych przez radę gminy,
- 3/ dokonywania wydatków budżetowych,
- 4/ zgłaszania propozycji zmian w budżecie gminy,

5/ dysponowania rezerwami budżetu gminy,

6/ blokowania środków budżetowych, w przypadkach określonych ustaw.

Zgodnie z art. 46 u. s. g., oświadczenie woli w imieniu gminy w zakresie zarządu mieniem składa jednoosobowo wójt albo działający na podstawie jego upoważnienia zastępca wójta samodzielnie albo z inną upoważnioną przez wójta osobą. Jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej. Skarbnik gminy, który odmówi kontrasygnaty, dokonuje jej jednak na pisemne polecenie zwierzchnika, powiadamiając o tym radę gminy oraz regionalną izbę obrachunkową. Wójt udziela pełnomocnictwa jednoosobowo działającym kierownikom jednostek organizacyjnych gminy, którzy nie posiadają osobowości prawnej (art. 47 ust. 1 u. s. g.).

Wójt wydaje decyzje w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Może on upoważnić zastępców wójta lub innych pracowników urzędu gminy do wydawania decyzji administracyjnych w swoim imieniu. Od decyzji wydanej przez wójta służy odwołanie do samorządowego kolegium odwoławczego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej (art. 39 ust. 1-2, 5 u. s. g.).

W świetle art. 41 ust. 2-5 u. s. g., wójt może wydawać, w formie zarządzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki przepisy porządkowe, jeżeli jest to niezbędne dla ochrony życia lub zdrowia obywateli oraz dla zapewnienia porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego. Podlegają one zatwierdzeniu na najbliższej sesji rady gminy. W razie nieprzedstawienia do zatwierdzenia lub odmowy zatwierdzenia tracą moc, w terminie określonym przez radę gminy. Na wójtów ciąży też obowiązek przesłania przepisów porządkowych do wiadomości wójtom sąsiednich gmin i staroście powiatu, w którym leży gmina, następnego dnia po ich ustanowieniu.

Wójt wykonuje zadania przy pomocy urzędu gminy, którego jest kierownikiem. W drodze zarządzenia nadaje urzędowi regulamin organizacyjny, określający organizację i zasady jego funkcjonowania. Może powierzyć prowadzenie określonych spraw gminy w swoim imieniu zastępcy wójta lub sekretarzowi gminy. Wykonuje uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych (art. 33 ust. 1 – 5 u. s. g.).

Wójt opracowuje plan operacyjny ochrony przed powodzią oraz ogłasza i odwołuje pogotowie i alarm przeciwpowodziowy (art. 31a u. s. g.). Może zarządzić ewakuację z obszarów bezpośrednio zagrożonych, jeżeli w inny sposób nie można usunąć bezpośredniego niebezpieczeństwa dla życia ludzi lub dla mienia (art. 31b u. s. g.).

W celu umożliwienia sprawowania nadzoru nad działalnością gminy, wójt obowiązany jest do przedkładaania wojewodzie uchwał rady gminy w ciągu 7 dni od dnia ich podjęcia. Akty ustanawiające przepisy porządkowe wójt przekazuje w ciągu dwóch dni od ich ustanowienia. Ponadto, wójt przedkłada regionalnej izbie obrachunkowej uchwały budżetowe, uchwały w sprawie absolutorium oraz inne uchwały rady gminy i zarządzenia wójta objęte zakresem jej nadzoru (art. 90 u. s. g.).

Stosownie do art. 28 w związku z art. 24e ust. 1 u. s. g., wójt oraz jego zastępcy nie mogą podejmować dodatkowych zajęć ani otrzymywać darowizn mogących podważyć zaufanie wyborców.

W świetle art. 6 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1593 ze zm.), małżonkowie oraz osoby pozostające ze sobą w stosunku pokrewieństwa do drugiego stopnia lub stosunku powinowactwa pierwszego stopnia i przysposobienia, opieki lub kurateli – nie mogą być zatrudnieni u pracodawców samorządowych, jeżeli powstałby między tymi osobami stosunek bezpośrednio podległości służbowej.

Zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. Nr 106, poz. 679 ze zm.) wójt i jego zastępcy, w okresie pełnienia funkcji, nie mogą:

1/ być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego,

2/ by? zatrudnieni lub wykonywa? innych zaj?? w sp?kach prawa handlowego, które mog?yby wywo?a? podejrzenie o ich stronniczo?? lub interesowno??,

3/ by? cz?onkami zarz?dów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych sp?dzielni, z wy?tkiem rad nadzorczych sp?dzielni mieszkaniowych,

4/ by? cz?onkami zarz?dów fundacji prowadz?cych dzia?alno?? gospodarcz?,

5/ posiada? w sp?kach prawa handlowego wi?cej ni? 10 % akcji lub udzia?y przedstawiaj?ce wi?cej ni? 10 % kapita?u zak?adowego – w ka?dej z tych sp?ek,

6/ prowadzi? dzia?alno?ci gospodarczej na w?asny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a tak?e zarz?dza? tak? dzia?alno?ci? lub by? przedstawicielem czy pe?nomocnikiem w prowadzeniu takiej dzia?alno?ci; nie dotyczy to dzia?alno?ci wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji ro?linnej i zwiierz?cej, w formie i w zakresie gospodarstwa rodzinnego.

Naruszenie powy?szych zakazów skutkuje wyga?ni?ciem mandatu wójta i stanowi podstaw? do odwo?ania ze stanowiska zast?pcy wójta.

Wójt i jego zast?pcy s? obowi?zani do z?o?enia o?wiadczenia o swoim stanie maj?tkowym. Dotyczy ono maj?tku odr?bnego oraz obj?tego ma??e?sk? wspólnot? maj?tkow?. O?wiadczenie powinno zawiera? w szczególno?ci informacje o posiadanych zasobach pieni?nych, nieruchomo?ciach, udzia?ach i akcjach w sp?kach prawa handlowego, a ponadto o nabytym przez te osoby albo ich ma??onków od Skarbu Pa?stwa, innej pa?stwowej osoby prawnej, jednostek samorz?du terytorialnego lub ich zwi?zków mieniu, które podlega?o zbyciu w drodze przetargu. O?wiadczenie to równie? powinno zawiera? dane dotycz?ce prowadzenia dzia?alno?ci gospodarczej oraz pe?nienia funkcji w sp?kach lub sp?dzielniach. O?wiadczenie sk?adane jest wojewodzie, który dokonuje analizy zawartych w nim danych. O?wiadczenie sk?ada si? przed rozpocz?ciem pe?nienia funkcji, a nast?pnie co roku do dnia 31 marca, wed?ug stanu na dzie? 31 grudnia roku poprzedniego, a tak?e w chwili zako?czenia pe?nienia funkcji wójta i jego zast?pcy. O?wiadczenie przechowuje si? przez okres 6 lat. Niez?o?enie o?wiadczenia albo podanie w nim nieprawdy powoduje odpowiedzialno?? s?u?bow?. Podanie nieprawdy podlega karze pozbawienia wolno?ci do lat 5.

Wójt zatrudniony jest w urz?dzie gminy na podstawie wyboru, zast?pca wójta na podstawie powo?ania. Czynno?ci z zakresu prawa pracy wobec wójta dokonuje rada gminy lub, w zakresie przez ni? ustalonym, jej przewodnicz?cy. Wobec zast?pcy wójta czynno?ci te podejmuje wójt. Rada gminy ustala wynagrodzenie wójta. Szczegó?owe zasady wynagradzania i wymaga? kwalifikacyjnych pracowników samorz?dowych zatrudnionych w urz?dach gmin, starostwach powiatowych i urz?dach marsza?kowskich okre?la rozporz?dzenie Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 r. (Dz. U. Nr 61, poz. 707 ze zm.). W chwili rozwi?zania z wójtem stosunku pracy, w zwi?zku z up?ywem kadencji, przys?uguje mu odprawa w wysoko?ci trzymiesiecznego wynagrodzenia obliczonego wed?ug zasad obowi?zuj?cych przy ustalaniu ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy. Odprawa nie przys?uguje, je?eli wójt zostanie ponownie, w najbli?szej kadencji, zatrudniony na podstawie stosunku pracy z wyboru w tym samym urz?dzie.

Podstawowym powodem odwo?ania wójta jest nieudzielenie przez rad? absolutorium z wykonania bud?etu. W art. 18a ust. 3 oraz w art. 28a ust. 2 u. s. g. okre?lony zosta? szczegó?owy tryb podj?cia takiej uchwa?y. Uchwa?a rady gminy w sprawie nieudzielenia wójtowi absolutorium jest równoznaczna z podj?ciem inicjatywy przeprowadzenia referendum w sprawie odwo?ania wójta. Uchwa?a o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwo?ania wójta mo?e zosta? podj?ta na sesji zwo?anej nie wcze?niej ni? po up?ywie 14 dni od dnia podj?cia uchwa?y w sprawie nieudzielenia wójtowi absolutorium i po zapoznaniu si? przez rad? z opini? regionalnej izby obrachunkowej na jej temat oraz wys?uchaniu wyja?nie? wójta. Jej podj?cie wymaga bezwzgl?dnej wi?kszo?ci g?osów ustawowego sk?adu rady i g?osowania imiennego (art. 28a u. s. g.). Powodem odwo?ania wójta mo?e by? tak?e inna przyczyna. Uchwa?? o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwo?ania wójta z przyczyny innej ni? nieudzielenie wójtowi absolutorium rada mo?e podj?? jedynie na pisemny wniosek co najmniej $\frac{1}{4}$ ustawowego sk?adu rady, zawieraj?cy uzasadnienie przyczyny odwo?ania, a ponadto zaopiniowany przez komisj? rewizyjn?. Uchwa?a taka mo?e by? podj?ta na sesji zwo?anej nie wcze?niej ni? po up?ywie 14 dni od dnia z?o?enia wniosku. Obowi?zuje g?osowanie imienne oraz wymagana wi?kszo?? co najmniej $\frac{3}{5}$ g?osów ustawowego sk?adu rady (art. 28b u. s. g.). Je?eli wniosek nie uzyska?

wymaganej wi?kszo?ci g?osów, kolejny w tym trybie mo?e by? zg?oszony nie wcze?niej ni? po up?ywie 12 miesi?cy od poprzedniego g?osowania (art. 28c u. s. g.). Gdy mandat wójta wyga?nie przed up?ywem kadencji, przeprowadza si? wybory przedterminowe, z wyj?tkiem sytuacji, gdy data wyborów przedterminowych mia?aby przypa?? w okresie 6 miesi?cy przed zako?czeniem kadencji wójta (art. 28d u. s. g.). Funkcj? wójta, do czasu obj?cia obowi?zków przez nowo wybranego wójta, pe?ni osoba wyznaczona przez Prezesa Rady Ministrów (art. 28f u. s. g.). Mo?liwo?? odwo?ania wójta przed up?ywem kadencji przewidziana zosta?a równie? w art. 4 pkt 1 i art.5 ust. 1a ustawy z dnia 15 wrze?nia 2000r. o referendum lokalnym (Dz. U. Nr 88, poz. 985 ze zm.). Referendum przeprowadzane jest wy??cznie na wniosek co najmniej 10 procent uprawnionych do g?osowania mieszka?ców gminy.

W razie nierokuj?cego nadziei na szybki? popraw? i przed?uaj?cego si? braku skuteczno?ci w wykonywaniu zada? publicznych przez wójta, Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra w?a?ciwego do spraw administracji publicznej, mo?e zawiesi? organ gminy i ustanowi? zarz?d komisaryczny na okres do dwóch lat, nie d?u?ej jednak ni? do wyboru wójta na kolejn? kadencj?. Niezb?dne jest uprzednie przedstawienie zarzutów organowi gminy i wezwanie go do niezw?ocznego przed?o?enia programu poprawy sytuacji gminy. Komisarza rz?dowego powo?uje Prezes Rady Ministrów na wniosek wojewody, zg?oszony za po?rednictwem ministra w?a?ciwego do spraw administracji publicznej. Z dniem powo?ania przejmuje on wykonywanie zada? i kompetencji organów gminy (art. 97 u. s. g.).

Wójt mo?e zosta? tak?e odwo?any gdy dopuszcza si? powtarzaj?cego si? naruszania konstytucji lub ustaw. W takim przypadku wojewoda wzywa go do zaprzestania narusze?. Je?eli wezwanie to nie odnosi skutku – wyst?puje z wnioskiem do Prezesa Rady Ministrów o odwo?anie wójta. W przypadku odwo?ania wójta Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra w?a?ciwego do spraw administracji publicznej, wyznacza osob?, która do czasu wyboru wójta pe?ni jego funkcj? (art. 96 ust. 2 u. s. g.). Powy?sze rozstrzygni?cie podlega zaskar?eniu do s?du administracyjnego z powodu niezgodno?ci z prawem w terminie 30 dni od dnia jego dor?czenia (art. 98 ust. 1 u. s. g.).

Zgodnie z art. 30 ust. 3 u. s. g. , w realizacji zada? w?a?nych gminy, wójt podlega wy??cznie radzie gminy. Rada stanowi o kierunkach dzia?ania wójta oraz przyjmuje sprawozdania z jego dzia?alno?ci. Na wniosek wójta powo?uje i odwo?uje skarbnika gminy, który jest g?ównym ksi?gowym bud?etu, oraz sekretarza gminy. Rada podejmuje uchwa?y w sprawach maj?tkowych gminy, przekraczaj?cych zakres zwyk?ego zarz?du, dotycz?cych np.: emitowania obligacji oraz okre?lania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez wójta, ustalania maksymalnej wysoko?ci po?yczek i kredytów krótkoterminowych zaci?ganych przez wójta oraz ustalania maksymalnej wysoko?ci po?yczek i por?cze? udzielanych przez wójta w roku bud?etowym, okre?lania zasad wnoszenia, cofania i zbywania udziałów i akcji przez wójta, okre?lenia wysoko?ci sumy, do której wójt mo?e samodzielnie zaci?ga? zobowi?zania (art. 18 ust. 2 u. s. g.). Rada okre?la procedur? uchwalania bud?etu, którego projekt przygotowuje wójt, oraz rodzaje i szczegó?owo?? materia?ów informacyjnych towarzyszc?cych projektowi. Bez zgody wójta rada nie mo?e wprowadzi? w projekcie bud?etu zmian powoduj?cych zwi?kszenie wydatków nie znajduj?cych pokrycia w planowanych dochodach lub zwi?kszenie planowanych dochodów bez jednoczesnego ustanowienia ?róde? tych dochodów. Organem wykonuj?cym bud?et jest wójt i on ponosi pe?n? odpowiedzialno?? za jego realizacj? i prawid?ow? gospodark? finansow? gminy.

Zwa?ywszy na wzajemne zale?no?ci i powi?zania pomi?dzy rad? i wójtem, aby gmina mog?a sprawnie i dobrze funkcjonowa?, niezb?dna jest sta?a wspó?praca obu organów.

Metryczka

Wytworzył:	Michał Bednarek
Data wytworzenia:	07.07.2020
Opublikował w BIP:	Michał Bednarek
Data opublikowania:	07.07.2020 12:12

Ostatnio zaktualizował:	Michał Bednarek
Data ostatniej aktualizacji:	09.07.2020 05:13
Liczba wyświetleń:	4